

Шормо эл, порумук да рун берр!

2-шо (3338) №,
2018 ий 13 январь,
шуматкече.

ЯМДЕ ЛИЙ

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

0+

ЙОЧА ГАЗЕТ ЭН ПОРО, ЭН МОТОР

13 январь –
Россий печать кече

ВЦИОМ-ын йодышт-мыжо почеш, 2014 ийыште 77 процент россиянин газет ден журналым шергалын лудын гын, кодшо ий мучаште ты чот 55 процентыш волен. Уверым утларакше Интернет-СМИ-лаште кычалыт. Да,

нимом от ыште, Интернет илышыш шыненак пурен. Шудалына гынат, тудын пайдажат

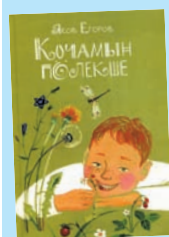
кугу: уроклан ямдылалтме але шымлымаш пашам возымыда годым шинчымашдам келгемдаш теат вет, йоча-влак, вашмутым Интернетыште кычалыда. Но түрлө түсан, келге содержаниян, типографий чия дене үпшалтше «Ямде лийлан» мо шуэш? Палена, яллесе йоча-влак кажне шуматкечын тудым

шүм вургыж вучат. Йошкар-Олаштан у ий гыч лудшына-влак шукемыныт. Кумылдам савыраш да «Ямде лийын» эртыме корныжым историеш возен кодаш манын, редакций икмын-яр книга савыктен луктын. Таче ме, (снимкыште шола гыч пурлашке) ответственный секретарь Анфиса Эманова, сүретче Фаина Лебедева, тун бухгалтер Раисия Иванова, тун редактор Лидия Семенова, редактор Людмила Григорьева да самырык пашаен Наталья Семенова, Россий печать кечын «Ямде лий» газетын лишыл йолташыже, подписчикше-влаклан кугу таум каласена.

Лидия СЕМЕНОВА, директор-тун редактор.

«Ямде лийын» почтыжо

Арня мучко толшо серышда-влак кокла гыч эн орыктарышыжым ойырен налын, тиде рубрике йымалан савыкташ тунгалына. Эн онай, эн поро, эн шыде, эн тургыжландарыше – түрлө серыш лийын кер-теш. Авторлан книга пöлеклаш тунгалына. Севан возымыжым тиде арнян эн онайлан шотлышна. Тиде книга - пöлек.

Редакций.

Модыш пий

Мыйын йöратыме модышем – тиде пий. Тудын лумжö – Тилка. Кунам кум ияш лийынам, мыланем йöжитö Кугыза пöлеклен. Мый тудым пукшен-нам, чиктенам, «черланымыж» годым эмленам, шочмо кечыжым ыштенам. Тудо-ош тисан да шем тамган. Тугеже палыза, Тилка могай урлык гыч? Мый модыш пиемым пырля малаш пыштем.
Сева ЧИКИТИЧ, 2-шо класс.
Кужнер, Шидымарий.

М.СКОБЕЛЕВЫН фотожо.

Москваште лийынам!

26 декабрьште Москвашке, Кремльысе ёлкыш, Марий Эл гыч 28 ўдыр-рвезе миен. Нунын коклашке мыят логалынам. Делегацийым республикысе Образований да науко министерствын пашаенже Наталья Валентиновна Грязина вуйлатен. Ёлкыш чумыр Россий гыч йоча-влак погыненыт. Йўштõ Кугыза ден Лумўдыр чапле пõлекым колтеныт.

У ий шоу-представлений пеш онгай ыле. Кумшо кечын ме «Мосфильм» студийыш миенна. Кузе фильмым сниматлыме нерген каласкаленыт, тўрлõ киношто кучылтмо машина-влакым ончыктеныт. Чылажат пеш келшен.

Дмитрий ВЕДЕНЕЕВ.

1-ше номеран Шернур школ.

Кечышотым эскерте

14 январь – Тошто У ий. Ты кечын саскам пуышо пуентге укшлам тарваташ гын, кенержым шукш-копшанге ок погыно.

15 январь – Википедийын шочмо кечыже. Википедий – Интернет (онлайн)-энциклопедий. Негызым Ларри Сэнгер ден Джимми Уэйлс пыштеныт. 295 йылме дене статья-влак пурталтыныт.

17 январь – Йоча изобретений кече. Американ шымлызе, изобретатель да журналист Бенджамин Франклинын шочмо кечынже палемдалтеш. Тудо 12 ияш улмыж годым икымше изобретенийым, йўштылмõ годым кидыш чийшашлык ластым, ыштен (1778 ий).

19 январь – Крешене. Крешенылан йўштын пел йолжо тугеш (калыкмут). Тиде жаплан теле йўштõ ятырлан иземеш, кече шошо велыш тайна.

Йошкар галстук ўжеш

«Шонанпыл» да «Эрвий» йоча организацийлан 25 ий темме лўмеш ме, 5-7-ше класслаште тунемше-влак, торжественный сборым эртаренна. Йошкар галстук дене чылан моторын койына. Кажне отряд командир рапортым пуэн, знаменосец-влак флагым луктыныт. Ўдыр-рвезе-влак идалыкаш пашаштым иктешленыт.

«Ал сескем» юнкор кружокын енге-влак. Волжский, Пõтъял.

2018 ий – Добровлец ден волонтер-влакын идалыкышт.

У ий ярминга

Волонтер ден ача-ава-влакын полшымышт дене школыштына ярмингам эртарынамаш поро йўлашке савырнен. Ты ганат пеш онгайын эртаралтын. Тунемше-влак ыштен кондымо кочкышыштым, тўрлõ арверыштым ўчашен-ўчашен ужаленыт. 4-ше ден 5-ше класс-влак чолгалыкышт дене ойырте-малтыныт. Ыштен налме оксам У ий пайремым эртараш кучылтмо.

Венера ГЛУШКОВА. Кужэнгер, Конганур.

У идалыкым вашлийына

Агытанже, кугешнен, Чарга йўкын муралтен: «Теният озаланем!» Да пинегым кожгатен. Пинегат ок код почеш, «Ам-ам!» – опталта вашеш, Агытаным кудывеч мучко Пурлаш тõчен поктылеш. А лумжо ўмбақышт велеш, Сõрастараш тõчалеш:

«Теже молан шургеда? Кажне идалыкын уло оза, Илышна тыге воза!» Лумжо нуным шымата: «Айста келшен илена, Қож йыр шогал мурена, Ўчашыде, чыланат Пий идалыкым вашлийына!»
Юлия ИВАНОВА. Кужэнгер, Шорсола.

Синк-вейн

Лум
Ару, пушкыдо Пõрдеш, йога, велеш. Пўртўсым õрыктарыше пагыт: Йомак.

Алёна ВАСИЛЬЕВА. Морко, Вончўмбал.

Марий йочалан – Марий ёлко

Марий йылмым шочмо йылме семын тунемше-влаклан 29 декабрьште Курчак театрыште Марий ёлко лийын. Тудым эртараш Марий Эл Республикым Вуйлатыше А.А.Евстифеев темлен.

Марий Эл Правительством Вуйлатышын икымше алмаштышыже-влак С.Сметанин ден М.Васютин У ий дене саламленыт. Сайын тунемаш, кече едаусе нымашке шуаш тыланеныт.

Түрлө район да ола гыч толшо 200 наре ўдыр-рвезе Йўштө Кугыза да Лумўдыр, Рывыж, Пий да Меран, Лум пырче да Лумьен, Агытан да Таргылтыш дене пырля У ий кож йыр мурен, куштен. Йоча-влакым Республикысе марий тўвыра рўдерын пашаенже-влак модыктеныт. Кажне икшыве шере пўлекым налын. Тунемше-влак пайрем деч вара спектакльым онченыт.

Диана Смоленцева ден Лика Андреева

Йошкар-Оласе 14-ше номеран гимназийыште 3-шо классыште тунемыт. Марий йылме урокым йўратыме предметлан шотлат. Туныктышышт – Эльвира Николаевна Дмитриева. Шочмо йылме дене почеламутым сылнын лудмо конкурслаште танасат. «У ийыште ача-авана-влакым сай отметке дене куандараш шонена», – ойлат ўдыр-влак.

– У ийыште у пиалым, у сенгымашым вучем. Шуко йолташан лияш шонем. Сайын тунемаш, шочмо марий йылмым келгынрак палаш кўлеш. Теве марий йылме дене сайын мутланымемлан кўра Марий ёлкыш толынам, – Оршанке район Кугу Ёрша школышто 6-шо классыште тунемше Мария Рябинана палдарыш.

Параньга районысо түрлө школышто тунемше ўдыр-рвезе-влак тунеммаштат, мер пашаштат ойыртемалтыт.

Л.ГРИГОРЬЕВА.

Кож йыр чумыргалын

Сотнур селасе храмын настоятельже Игорь ача Рошто пайрем дене саламлыш, кажныланна пўлекым кучыктыш.

Волжский, Кугу Корамас.

Школыштына Рошто пайрем эртыш. Сылне кож воктене С.Крылова, Е.Андреева, Д.Сидорова, Д.Гречуцева сылне мурым йонгалтарышт. Мыят кок мурым мурышым. 1-ше классыште тунемше-влак почеламутым лудыч. Туныктышышт Н.Н.Яковлева дене пырля 7-ше класс сценарийым ямдылен. Ме «Христосын шочмо кечыже» сценкыште шонымынам каласышна. Йоча-влакым Лумўдыр (С.М.Владимирова) «Коляда», «Рошто пайрем дене саламлымаш» да моло модыш дене модыктыш.

Анастасия МИХАЙЛОВА.

Ерым молан тыге лүмдат

Йоча книгагудышто экскурсий онайын эртыш. Марий Эл нерген фильмым ончымына да каласкалыме гыч пеш шуко палышна. Мутлан, Карман курыкын күкшытшө – 224 метр, а Чүкшө курыкын – 284 метр.

- Кузе шонеда, Карась ерлан мыняр ий? – йодо книгагудо пашаен. А ме огына пале. Тудо умбакыже каласкалыш:

- Ер 10 тўжем ий ончыч шочын. Келгытше южо вере 46 метрышкат шуэш. Тысе вўд эн ару. Ерын шочмыж нерген тыгай легенде коштеш. Илен улмаш Эпанай лўман каче. Тудо тўрлө осал пашам ыштылын. Но имнўым шолыштмыжлан чот кыралтын. Тудым Акрей кугыза утарен. Эпанай чодыраш шылын, а осал пашам ыштым чарнен огыл, йырже шкеж гаяк ен-влакым поген, корныен-влакым толеден. Тыге поен. Вара ўдырым налаш шонен пыштен. Тудлан Акрей кугызан Карасий лўман ўдыржө келшен. Эпанай тудым шолышташ енже-влакым колтен. Но нунышт яра толыныт. Эпанай чот сырымыж дене тавен-тавен вурседылын. Трук йол йымалныже мланде порволен да вўд лектын. Эпанай суртшыге-печыжге, шкеж гаяк шакше йолташыже-влакге вўд йымаке каен. Южгунам гына тиде верыште ял калык «Карасий» манын кычкырыме йўкым колын. Тыге ер Карась лўман лийын.

1-ше номеран Морко школ.

Рината ВОРОБЬЕВА.

◆ Легенде

Кугорно

Ожно Марий Турекыш кайыме корно Лажьял гоч эртен огыл. Тудо моткоч кадыргылын: Койсола гоч, Овдасалма корем гоч пасу межа дене вик Торешкўвар ял мучашыш лектын. Лажьял урем гоч кайыше кызытсе шоссе корным тюрьмаште шинчыше-влак ыштеныт, манын ойлат. Тидлан кўра Лажьялын тошто шўгаржым руэныт. Кызыт олмыштыжо икмыняр пўнчө гына кодын. Корным ыштыме годым шуко лулеге, тўрлө арвер, тошто ший лектыныт, маныт.

Э.В.СМИРНОВА.
Шернур, Лажьял.

Кузе Пўнчысола шочын

Илен улмаш Йыван лўман марий. Икана тудо пўнчерышке каен, чодыра лонгаште памашшинчам муын. Памашшинчам кўнчен, пўям ыштен, тиде верыш суртым чонен да илаш тўнгалын. Вара весе-шамыч толыныт. Тыге эркын-эркын мемнан ял лектын. Ожно тыште якте пўнчө-влак кушкыныт, вара семын ял мучаште ик кугу пушенге гына кодын, но тудыжымат осал ен-влак йўлалтеныт.

Виолетта МАТВЕЕВА, 5-ше класс.
Волжский, Пўтъял.

Ямберш памаш

Сардаял кундемыштына чылаже индеш памаш уло. Ойлат, ик эн тоштылан Ямберш памаш шотлалтеш. Вес семынже тудым Сомыт памаш маныт. Тидын нерген сайынрак пален налаш ялысе илалше кова – Серафима Васильевна Васильева – деке йодышташ миенна. Тудо уло кумылын каласкалыш:

- Тиде памашлан – 84 ий. Ямберш кочамын памашшинчам почмыж годым мый кок ияш лийынам. Волакым вигак ыштен огыл, вес ийжылан гына шынден. Сомыт ден Куркымбалне ылыше-влаклан вўдым нумалаш, вургемым шўалташ моткоч каньыле лийын. Кызыт пеш мотор пўртым чоненыт. А памашлан кочамын лўмжым пуэныт.

Нелли СОРОКИНА.
Марий Турек, Сардаял.

Советский район
Ўрша школ гыч Люба
КУЗЬМИНАН сўретше.

Валерия Борисова Коркатово лицейште 4-ше классыште тунемеш.

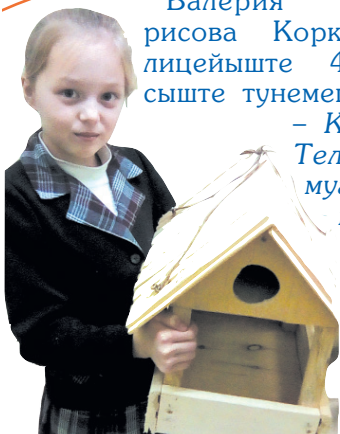
- Киса-влак кояш тўнгалыч.

Телым кайыкклан кочкышым муаш неле, садлан ачам ден коктын кормушкым ыштышна.

Тудым школысо пакчашке сакем, – мане Валерия. – Йоча-влак, теат кайык-влаклан полшыза. Нуно пўртўсым сылнештарат.

В.СМИРНОВ.
Морко район.

Могай кайык, марий калыкын ойжо почеш, пўртвуйыш пыжашым опта гын, суртышто пиал лиеш?

Ўжын да ўжеш «Артек» ямле теныз сер воктек

...1927 ий шошым Йошкар Брес обществын рўдō комитетше Марий автономный областылан 20 путёвкым ойырен. Кундемьесе тўжемле ўдыр-рвезе коклаште нине путёвкым шеледыме годым икшывын кузе тунеммыжым да койыш-шоктышыжым веле огыл, эн ончычак тазалыкшым, могай (йорло але уланрак) ешыште илымыжым шотыш налыныт. Арам огыл тиде икымше отрядын вожатыйже, Чарла лишнысе Нурма ялын эргыже Фёдор Молчанов тунам возен: «В группу включили детей с малокровием, упадком питания и другими незаразными болезнями». Молчанов тунам 20 ияш лийын, Марий совпартшколым тунем лекме деч вара комсомол пашаште шоген.

Корныш 2 июньышто лектыныт. Чарлашке поезд эше коштын огыл, сандене Кокшайск марте имне орваш шинчын каяш пернен. Пуш дене вес серыш, Маринский Посад олашке, вончымек, Горький (кызыт Нижний Новгород) олаш кайыше поездыш шинчыныт. Тудо Симферопольыш намен шуктен. Тушеч лагерыш

«Артек» пионер лагерь нерген колдымо ен укеат дыр. Южыжлан тушто каналташ пиал догалын. Марий кундемьесе ўдыр-рвезе-влакын Шем теныз воктеке икымше гана миен толмыштлан ўмаште 90 ий темьн. Тунам, 1927 ийыште, лагерь эше пеш самырык лийын – вет кок талук ончычгына почылтын.

90 ий ожно марий ўдыр-рвезе-влак икымше гана Шем теныз воктеке канаш мие-ныт.

грузовой автомашина нангаен. Палемдыме верыш куд кече гыч, 8 июньышто, миен шуыныт.

Сайын мушкылтмеке, чылан икгай вургемым (ош тувырым, ош панамкым да молымат) пуэныт. Илаш догалын палаткылаште. Яра шинчылташ, йокрокланаш жап лийын огыл: клубный паша, экскурсий, йўштылмаш, капкылым калитлымаш, тўрлō модыш, книгам лудмаш... Кочкашат жап ятырак кўлын – лагерыште кече

еда вич гана пукшеныт. Арнялан кок гана медосмотр эртаралтын. Вара пале лийын: марий йоча-влак кокла гыч кажныже ик тылзе жапыште 8-11 кремгалан (кремгаште – 400 грамм) нелемын.

1927 ий кенежым «Артек» кундемьеште «Трое» фильмым войзат улмаш. Канаш толшо-влак, марий группат, тўшка сценылаште модшо «актёрыш» савырененыт.

Гельсий ЗАЙНИЕВ.

(Умбажыже - вес номерыште.)

Телын чинчыже

Мыланем теле моткоч келша. Пушенте-влакым пōрш налеш, юзо ош тўняш догал-мыла чучеш, чыла вере ош тўс. Пушентгыже тунар мотор, чоным тунар чот куандара. Могай юзо вий тыге ыштен кертеш? А эше мылам, кидкопаш пыштен, лум пырчым шымлаш келша. Нуно тўрлō тўран улыт. Тыгай моторлык шочмо кундемьештем веле лийын кертеш!

Карина ГИМП, 3-шо класс.

Медведево, Турша.

Ау! Модмо вер

Мыскара
странице

Ушештарена: 2017 ий 18
ноябрьште (47-ше №) лекше
«Ямде лий» газетыштына конкурсым увертаренна
ыле. Сүрет почеш мыскарам возен колташ
йодынна. Мыскараже тыге тўгалеш: «Икана
Колюш урок годым парт коклаште шинчышыла
мален колтен...» Таче тыланда эн онгай
мыскарам лудаш темлена.

КОНКУРС!

Эрдене

Помыжалтым ик эрдене –
Вачыштем Петю шинча.
Ке-ке-рек-кре-е-ек муралталын,
Почшым муть-мутъ лугалта.
Ужар чывиге омса вечын
Чик-чик йўкшым луктылда.
Окна яндашке тук-тук манын,
Нержым көгөрчен тушка.
Вес урем гыч бе-бе йўкым
Колам ынде мые раш.
Кисикемже мяу-мяу
Магыралта падыраш.
Кудывечыште
Шарик пийна
Гав-гав чот
шыдын опта...
Тыге эрдены-
се лай омым
Суртвольык
лугычын ышта.

**Яна АЛЕКСЕЕВА.
Морко, Шўргыял.**

Йоча-
влак,
оңартыш
мут-влакым
жычалза.

Поктен колташ вереште

Колюш урок жапыште нералтен
колтен. Омым ужеш, пуйто тудо
чодыра аланыште коштеш.
Мотор-мотор вер. Мо гына ок
куш, мо гына ок шоч. Теве
олмапушто – олмаже-е-е! Аза
вуй гай кугу. Кузе кўрлаш?
Ала шукшан? Ала шинчамлан
коеш?

Кенета ала-кушеч отметке-
влак чонгештен тольыч да Колюш
йыр пўрдаш тўгалыч. Пўрдыт да ойлат:

– Колюш, Колюш, мыйым ойырен нал.

Рвезе орын. «Визытаным» ойырен налман да... Моло
отметкыжат тугай мотор, йытыра улыт! Кузе кумылыштым
волтет? «Кокытан» эн чолга. Колюшын вачышкыже шинче,
то ик пылышышкыже, то весышкыже ойла: «Мый эн сай
улам! Мый ўмырет мучкылан йолташет лиям. Ойыро
мыйым, нал».

Адак чонгештен кая. Изиш лиймеке, Колюшын вачыш-
кыже вжик! толын шинчеш. Уйлен-уйлен ойла. Кузе
пелештаже! Ой, йылмыжат! Ой, мутшат! Сылне деч сылне
шомакшат!

Рвезым шына гай йыгыжтара. Колюш сырыш.
«Кокытаным» покташ тўнале:

– Коран, мый тыйын йолташет нигунамат ом лий! –
кидше дене лупшкедылеш. «Кеч тоя лиям ыле... Кеч кў
падыраш киём ыле. Кеч пызле воштыр кийыже ыле –
почкем ыле», – шона Колюш. Тиде жапыште йўкым кольо:

– Колюш, мом төчет? Молан кидет дене лупшкедылат?

– «Кокытан» витара. Поктен колтынем.

– Молодец! – моклалтыш туныктышо.

Даша СЕМЕНОВА, 3-шо класс.

**Туныктышо – В.Е.СМИРНОВ.
Морко, Коркатово.**

Йоча-влак мутланат:

– Мый «Дон Кихот»
романым лудынам.

– Дон Кихотшо кө
тыгай?

– Дон энгер воктене
илыше казак, лўмжō –
Кихот.

Його элыште

Илен улмаш Миша лўман
рвезе. Тудо тунемаш өрканен.
Уроклан ик ганат ямдылалт
толын огыл. А икана... Миша
тугай элыш логалын, кушто
нимом ыштыде илаш лиеш. Но
тыгай илыш рвезым вашке
йыгыжтарен, тудо ойгырен:
«Шочмо кундемышкем кай-
ышаш ыле», – манын. Рывыж
тидым колын да ойлен:

– Тыгай сай элыш логалметлан тау ман.

Мындыр илыш – тиде рай! Могай окмак улат!

Рывыж Мишан шонымыж нерген чылам

шижтарен. Янлык-влак тудым четлыкыш петыраш
мутланен келшенят. Рвезе пеш чот лўдын да нунын деч

писын куржын, а янлык-влак ныл йолан улыт, вашке
поктен шуыныт. Эргым кученыт. Миша мўнгыжō

колташ манын шортын-шортын сўрвален.

Рвезе лўдмыж дене кынел шинчын. Чылажат
омо улмаш. Миша вигак мўнгысō пашам ышташ,
книгам лудаш тўналын, ласка чон дене школыш
ошкылын.

Иван КОШАЕВ.

Волжский, Пётъял.

Василий Юксернын (Столяр
Василий Степанович) шочмыжлан –
100 ий.

◆ Медведево район Кугусола ялеш 13 январьшты шочын.

◆ Чылаже 30 книга савыктен луктын.

◆ Кумдан палыме произведенийже-влак: «Атаманыч» (1949), «Вүдшө йога – серже кодеш» (1974), «Күсле» (1978),

«Чарла» (1987).

◆ 1998 ий 28 августышто колден.

Нине сүрет-влакым «Атаманыч» произведенийын содержанийжылан келшышын радам дене шындылза.

1.

2.

15 январьшты
МАССР-ын калык поэтше,
Кугыжаныш премийын лауреатше
Миклай Казаковын
шочмыжлан
100 ий темеш.

Лүмгече

Поэтым шарныме лүмеш Морко районушто «Казаков лудмаш» поэзий конкурс эрта. Икымше этап кажне школышто лийын. Сеныше-влак район конкурсышко ушнат. Тудо 19 январьшты М.Н.Янтемир лүмеш литератур да этнографий тоштырыште лиеш. Ты тагасымаште икымше верым налше-влак М.Казаковлан пöлеклалтше пайремышты мастарлыкштым ончыктат. Концерт 26 январьшты поэтын шочмо Күчыкэнгер ялыштыже эртаралтеш.

3.

4.

В.СМИРНОВ ямдылен. Сүрет-влакым Интернет гыч налме.

Шорыкйол – талукаш пайрем

У ийым вашлиймеке, теле оза улмыжым палдара: кече шошо велыш савырна, а январь йүштым сора. Тыгодым руш калык Святкым пайремла (7-18 январь), татар ден чуваш-влак – Нардуганым.

А марий калык эн кугу пайремжым, Шорыкйолым, эртара.

Ойөрö

❄ Вургемым

мушкаш, ургаш, түрлаш, неле пашам ышташ ок лий;

❄ киндым, шинчалым да оксам күсын пуаш ок лий.

Пале

❄ Шорыкйол

каваным лум петыра гын, кинде шочеш.

❄ Шорыкйол кече луман лиеш – пакчасаска шочеш.

Йула

❄ Ожно кугезына-влак, вүташке пурен, «Йыгырым, йыгырым» манын, шорыкын йолжым кученыт. Тиде шорык ешым уландыме дене кылдалтын.

❄ Икшыве ден Удырсий йулам шуктышо удыр-влак сурт еда унала коштыныт. Оза-влак уна-влакым түрлө кочкыш дене сийленят. Вара кўвар ўмбаке пўкшым кудалтеныт. Уна-влаклан сий келшен гын, кўвар ўмбалне кудалыштын, «Кум пача! Кум пача! Кум пача!» манын, пўкшым погеныт. Сий келшен огыл гын, «Ик пача! Ик пача! Ик пача!» манын, сурт гыч лектын куржыныт.

❄ Кастене Васи кувакугыза дене пырля моло мөчөр-влак сурт еда тарваненыт. Нуно пöръен-влакын ялзанлык ўзгарыштым, колым кучымо, сонарыш коштмо арверыштым тергеныт. Удырамаш-влак кидпаша мастарлыкштым ончыктеныт.

❄ Озавате пайремлан шыл когылым ыштымыж годым көргышкыжө оксам, шүчым, нийым пыштен. Көлан мо логалмым ончен, идалык мучкылан пўрымашыжым мужедыныт.

❄ Шорыкйол пайрем годым марлан кайыдыме удыр-влак мужедыныт. Тыге ончыкылык пелашышт, пўрымашышт нерген пален налаш тыршеныт.

Л.ГРИГОРЬЕВА ямдылен.

Тöшак үмбальне - чинче падыраш.
(-wflr)

Фотосүретыште Настя Кельдыбай ден Юлия Ямиданова улыт. Нуно, теле толмылан куанен, уремышке модаш лектыныт. Изи улыт гынат, корным лум деч эрыкташ полшат.

Анна ЯМИДАНОВА.

3-шо номеран Советский школ.

Палыза:
мо шинчажым кумыде мала?

Кудо пижын мужыржо уке?

«ПАЛЫЗА, КӨ МЫЙ УЛАМ!» конкурсыш пурышо фото-влаклан тыге йүкленыт:
Ольга КОШКИНА (Советский, Кукмарий) – 57 - 9.5%
Эльмир АНИСИМОВ да Кира шўжарже (У Торъял, Токтарсола) – 233 - 38.8%
Анна ЕРОСЛАНОВА (У Торъял) – 295 - 49.2%
Полина ОСИПОВА (Марий Турек, Арбор) – 6 - 1%
Виктория ОСИПОВА (Марий Турек, Арбор) – 9 - 1.5%

Анна редакцийыште пöлек вуча.

Фото-влакым «Ямде лий» – марла йоча газет! тўшкаште верандыме. Адрес: vk.com/yamde_lii

МЧС ШИЖТАРА: йоча-влак, ватрушко дене шекланен мунчалтыза! Эмганен кертыда!

10 ойыргемым му.

Индекс: Марий Элыште, Пошкырт ден Татарстан кундемлаште - П4696. Тираж 1000 экз. Заказ 26. Формат – А-4-8. Директор-тўн редактор Л.В.СЕМЕНОВА.

E-mail: yamde_lii@mari-el.ru, yamde_lii@mail.ru
Сайтын адресше: yamde-lii.ru, Тел. 45-25-49(факс); 45-22-82.

выктыме. Типографийын

УЧРЕДИТЕЛЬ-ВЛАК:
Марий Эл Республикысе культур, печать да калык-влакын пашашт шотышто министерстве, «Ямде лий» газет» кугыжаныш унитарный казенный предприятий.

Газетым редакцийыште погымо да верстатлыме, «СТРИНГ» ИПФ ООО-што ямде оригинал-макет гыч са- адресше: 424006, Йошкар-Ола, Строитель урем, 95.

Газетым Массовый коммуникаций сферыште да культур наследийым аралымаште законодательством шуктен шогым эскерше Федеральный службыв Приволжский федеральный округысо управленийыштыже регистрироватлыме. Номер – ПИ №ФС 18-1999, 2005 ий 10 февральыште пуымо.

0+

Соцсетьюсе адрес-влак: ok.ru/yamdelii vk.com/yamde_lii

Авторын да редакцийын шонмашышт тўрлö лийын кертыт. Серыш-влак мөнгеш огыт колталт.

Ак – кутырен келшыме почеш.

Редакцийын да издательын адресше: 424006, Йошкар-Ола, СССР Вооружённый Вийын 70-ше идалыкше урем, 20.